

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „РАН БОСИЛЕК“

5300 Габрово, ул. “Орлово гнездо” 12, www.ranbosilek.com

тел.: 066 / 807 516 e-mail: info-700102@edu.mon.bg

Единни правила за поведение и ценности на ниво училище

Същност: Единните училищни правила са създадени във връзка с прилагане на Механизма за противодействие на училищния тормоз и насилие в ОУ „Ран Босилек” и са включени в Правилника за дейността на училището. Те са неизменна част от превантивните дейности, които се предприемат на ниво училищна институция.

Цел: Тяхната цел е прилагане на цялостен училищен подход за недопускането на тормоз и прояви на насилие сред учениците и бързо и ефективно справяне с проявленията на такива.

Принципи:

1. Нетолериране на тормоза и насилието в ОУ „Ран Босилек”
2. Стремение към формиране на училищна общност, култура на социално и компетентно поведение от страна на всички участници в училищния живот и взаимно уважение.
3. Строги граници, които индикират неприемливо поведение, водещо към прояви на тормоз и насилие и прилагане на съответните мерки при преминаването на тези граници.

Правила за поведение и ценности:

Да работим заедно;

Да уважаваме взаимно работата си;

Да се изслушваме, без да се прекъсваме;

Да уважаваме себе си и другите около нас;

Да работим спокойно и тихо;

Да разговаряме за проблемите и да водим обща дискусия;

Да бъдем любезни и вежливи един към друг;

Да работим максимално добре и задължително да пишем домашните си;

Да не създаваме интриги;

Да опазваме материално-техническата база здрава и чиста чиста;

Да бъдем единни при вземането на общи решения за класа;

Да пазим авторитета на училището;

Да споделяме идеите и проблемите си, защото всяка личност е уникална;

Да бъдем такива каквито сме, но да уважаваме правото на другия, за да израснем щастливи и свободни;

Да спазваме Правилника за дейността на училището;

Да усвояваме пълноценно знания, за да придобиваме качества и умения;

Да бъдем честни и откровенни с другите около нас;

Да се радваме на успехите на другите;

Да формираме чувство на отговорност, уважение към себе си и другите, самодисциплина, самоувереност, комуникативни умения, желание за работа, чувство за хумор;

Да не нараняваме физически или емоционално;

Да се подкрепяме в трудни моменти.

Правила при съвместна работа:

Да търсим помощ при трудности;

Да работим в екип;

Всички да работим активно;

Да говорим един по един и да се изслушваме;

Да гледаме към човека, на когото говорим;

Да си помагаме при извършване на различни дейности в училище;

Да сме съсредоточени и внимателни в час, за да имаме достатъчно време и да разнообразим уроците си;

Да не даваме пребързани оценки;

Да не се подиграваме на другите и на това, което казват.

Да не уронваме авторитета на училището, честта и достойнството на учителите и учениците и да не възпрепятстваме нормалното протичане на учебните часове.

Ще получим похвала, когато:

- Спазваме правилата;
- Проявяваме отговорност, толерантност и честност;
- Изпълним по най-добрия начин цялата предвидена работа в урока;

Ще получим санкция, ако:

- Сме агресивни към съучениците и учителите си;

- Отвърщаме грубо или не правим това, което е необходимо за работата в час;
- Сме шумни и не спазваме нормите на приемливо поведение в час или междучасието;
- Нарушаваме ПДУ.

Правила на поведение в социалните мрежи:

Не снимаме съучениците си и учителите без разрешение;

Не публикуваме снимки или колажи, уронващи достойнството на учениците и учители;

Не разпространяваме снимки, колажи и коментари с обидно съдържание за учители, ученици и училището.

ПРАВИЛА

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА И ЗДРАВЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ ПО ВРЕМЕ НА УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ

БЕЗОПАСНОСТ В УЧИЛИЩЕ

Ученикът имат следните права:

1. Да бъде обучаван и възпитаван в здравословна, безопасна и сигурна среда;

Обучението и възпитанието в здравословна, безопасна и сигурна среда се отнася до създаването на условия, които гарантират физическото и психичното благосъстояние на учениците в учебния процес.

Ние включваме няколко ключови аспекта:

➤ **Здравословна среда:** Осигуряване на подходящи условия за учене, които включват чистота, добра вентилация, достатъчно естествена светлина и наличие на необходимите ресурси, които подкрепят физическото здраве на учениците. Важно е също така да бъдат насърчавани здравословни навици и начин на живот.

➤ **Безопасна среда:** Създаване на условия, при които учениците са защитени от физически опасности, насилие и тормоз. Това може да включва мерки за безопасност в училищната сграда, планове за действие при извънредни ситуации и програми за превенция на насилието.

➤ **Сигурна среда:** Осигуряване на психологическа безопасност, в която учениците се чувстват приемани, уважавани и подкрепяни. Тази среда насърчава социалното взаимодействие и сътрудничество, както и изграждането на позитивни отношения между учениците, учителите и родителите.

ПРАВИЛА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА И ЗДРАВЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ ПО ВРЕМЕ НА УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ

1. Общи изисквания:

- Учениците трябва да спазват установения дневен режим и да следват инструкциите на учителите и ръководството на училището.
- Всички инциденти и здравословни проблеми трябва незабавно да бъдат докладвани на кл. ръководител/учител, педагогически съветник или медицинското лице в училището.

- В ОУ „Ран Босилек” са забранени всякакви прояви на физическо и психическо насилие, агресия и тормоз.
- Всички ученици се разписват в книгата за инструктаж, с което удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията за безопасност на труда и че се задължават **стриктно да ги спазват**.

Правила за спокоен, здрав и пълноценен учебен ден

1. При придвижване от дома към ОУ ”Ран Босилек” всеки ученик се задължава стриктно да **спазва правилата за движение по пътищата**.

2. Като пешеходци, учениците трябва да спазват следните основни правила:

1. **Пресичане на улицата:** Винаги пресичайте на обозначени пешеходни пътеки.

2. Използвайте светофари и пресичайте само на зелен сигнал.

3. **Използване на тротоари:** Винаги се движете по тротоара, когато има такъв. Това е най-безопасното място за пешеходците и ви предпазва от директен контакт с превозни средства.

4. Ако тротоарът е зает или повреден, преминете на пътното платно само при крайна необходимост и се върнете на тротоара възможно най-бързо.

5. **Внимание при пресичане:** Преди да пресечете, спрете на ръба на тротоара и се огледайте внимателно наляво, надясно и отново наляво.

6. Уверете се, че всички превозни средства са спрели и че водачите ви виждат и ви дават предимство.

7. Пресичайте без да тичате, за да избегнете инциденти.

8. Ако пресичате на кръстовище без светофар, отново се огледайте добре и преценете безопасността на пресичането.

9. **Спазване на сигналите на регулировчик:** При наличието на регулатора, следвайте неговите сигнали.

10. **Внимание по пътя:**

➤ Не използвайте слушалки или мобилни телефони, докато пресичате.

➤ Не бягайте на пътя и избягвайте игрите в близост до улицата.

11. **Облекло и видимост:**

➤ В тъмни или мъгливи условия носете светлоотразителни елементи, за да бъдете по-лесно отбелязани от шофьорите.

12. **На пешеходците/учениците е забранено:**

➤ да излизат внезапно на платното за движение;

➤ да се движат в тунели и по мостове, когато няма изградени тротоари.

13. Пешеходците/учениците **изчакват пристигането на превозните средства** от редовните линии за обществен превоз на пътници **на тротоара**, на острова за безопасност или на места, очертани с маркировка.

13. Да сигнализируют при опасни ситуации:

- Ако забележат опасност или инцидент на пътя, да уведомят незабавно учител, родител или възрастен.
- Да помагат на по-малките ученици и да ги насочват правилно, когато е необходимо.

Учениците, ползващи обществен транспорт, са длъжни:

1. Да спазват реда и правилата за безопасност на автобусната спирка:

- Да изчакват пристигането на превозното средство спокойно, без да тичат или бутат други хора.
- Да се намират на безопасно разстояние от ръба на платформата или тротоара, особено при движение на превозното средство.

2. Да се качват и слизат внимателно:

- Да изчакат пълното спиране на превозното средство и отварянето на вратите преди да се качат или слязат.
- Да не се качват или слизат от превозното средство, когато вратите вече се затварят или ако превозното средство е започнало да се движи.

3. Да използват редовно билет или карта за пътуване:

- Учениците трябва да имат валиден билет или ученическа карта за пътуване и да го валидират или показват при поискване.
- Да спазват правилата на транспортната компания за ползване на превозното средство.

4. Да се държат дисциплинирано по време на пътуването:

- Да не вдигат шум, да не бягат или скачат вътре в превозното средство.
- Да пазят чистота и да не повреждат седалките или друго имущество в превозното средство.
- Да отстъпват място на възрастни, хора с увреждания и бременни жени, ако се налага.

5. Да спазват безопасност при стоене или сядане:

- Ако няма свободни седалки, учениците трябва да се държат здраво за дръжките или парапетите, за да се предпазят от падане при внезапно спиране.
- Да не поставят раници или други вещи на седалките, за да не затрудняват останалите пътници.

6. Да не създават рискови ситуации:

- Да не застават близо до вратите, особено когато те се отварят и затварят.
- Да не пречат на водача или на другите пътници по какъвто и да е начин.

7. Да се движат внимателно около превозното средство:

- При слизване, да се уверят, че са на безопасно разстояние от превозното средство и да не пресичат пътя непосредствено пред или зад него.
- Да използват пешеходни пътеки и подлези за пресичане на улицата в близост до спирката.

Безопасност в училище

1. Безопасност в училище - класна стая:

- Мебелите и учебните пособия трябва да бъдат подредени по начин, който осигурява свободно движение и лесен достъп до изходите.
- Учениците да използват персоналните си ученически шкафчета.
- Да пазят ред и чистота на своите работни места, за да се избегнат неволни спъвания или падания.
- Учебните пособия /пергел, ножица/ трябва да се използват само по предназначение и под надзора на учителя.
- Забранява се играта или нецелесъобразното използване на остри предмети, химикали или електрически уреди в класната стая.
- Забранява се тичането, хвърлянето на предмети и всякакви действия, които могат да застрашат здравето и безопасността на другите ученици.
- Учениците трябва да използват правилно предоставените учебни материали и оборудване и да не повреждат имуществото на училището.
- Всеки инцидент или нараняване трябва незабавно да се докладва на учителя.
- В случай на неразположение или здравословен проблем, ученикът трябва да уведоми учителя, за да може да се предприемат необходимите мерки.
- В училищната сграда е забранено внасяне на вещи, опасни за здравето и живота на учениците, учителите и служителите.
- **Забранена е употребата, носенето и разпространението на алкохол, цигари, наркотични и опойвоци вещества, диазотен оксид, известен и като „райски газ“.**
- Забранено е пързаянето по парапети, надвесване от парапети, игри със снежни топки, хазарт, игри и прояви, застрашаващи живота и здравето на учениците в района на училището.
- Категорично се забранява на учениците качването по первазите на прозорците и надвесването над тях.
- По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително и стриктно спазват указанията на ръководителите си.
- Категорично е забранено на учениците да пипат счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени контакти или електрически ключове са длъжни незабавно да уведомят дежурен учител или класен ръководител.

- Забранено е увреждане на училищната материално-техническа база – учебни кабинети, обзавеждане, оборудване, санитарни помещения, салони ФВС, училищна столова и лавка, училищен двор и др.
- В случай на повреждане се възстановява унищоженото училищно имущество. **Когато причиняването на щети може да се сведе до група ученици (клас и т.н.), но не е възможно да се установи конкретният отговорен, всички те съвместно възстановяват унищоженото имущество.**
- Учителите по биология и здравно образование, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда, ИТ, Компютърно моделиране, технологии и предприемачество, ФВС разработват инструктаж и запознават учениците с него срещу подпис. Срок 01.10.2024г. Инструктажите се съхраняват от преподавателите по съответните предмети.
- Забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи.
- При работа в интернет учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно, или на материали с вредно или незаконно съдържание, като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.
- **Абсолютно е забранено изпращането или публикуването на снимки на ученици, учители, служители или на техни близки без предварително съгласие на родителите и сниманите лица. Всяко правене на запис, клип и/или снимка и качването им в интернет без изричното съгласие на снимания е забранено и строго наказуемо.**
- Когато са отстранени от час учениците са под непосредствения контрол на педагогическия съветник или в случай на негово отсъствие на свободните през този час учители. До края на часа те самостоятелно работят върху учебния материал, предвиден за часа, от който са отстранени.
 - При нанасяне на щети по фасадата, оградите и дворните съоръжения на училището се сезират съответните контролни органи и се поема на наказателна отговорност. **Училищната ни общност не толерира вандалски прояви.**

2. Поведение по време на учебни часове:

- Учениците са длъжни да спазват дисциплина в учебните часове, за да не пречат на учебния процес – учител и съученици.
- Забранява се употребата на мобилни телефони и други електронни устройства, освен ако не е разрешено от учителя за учебни цели.
- **Навременно пристигане:** Учениците трябва да бъдат в класната стая 10 минути преди започването на учебния час, за да се избегне закъснение и нарушаване на учебния процес.
- **Спазване на ред и тишина:** Говоренето без разрешение, слушането на музика, шуменето и всякакви други действия, които нарушават реда, са забранени.

➤ **Внимание и активно участие в УВП.**

- Учениците трябва активно да следят обясненията на учителя и да участват в учебния процес, като задават въпроси и дават отговори само след вдигане на ръка и като им е дадена думата.
- Да не се занимават с други дейности, които не са свързани с учебния процес.

3.Използване на учебни пособия:

- Учениците трябва да носят необходимите учебни материали и пособия за съответния учебен час и да ги използват правилно.
- Забранява се използването на учебни материали и електронни устройства, които не са свързани с текущата учебна дейност, освен ако не е изрично разрешено от учителя.

4. Мобилни телефони и електронни устройства:

- Мобилните телефони и други електронни устройства по време на учебните часове трябва да бъдат изключени или поставени на определено място в класната стая. .
- Използването на телефони е разрешено само в извънредни случаи или с разрешение на учителя за учебни цели.

5. Уважение и добро отношение:

- Учениците трябва да проявяват уважение към учителя и съучениците си, като избягват груби, неуважителни или обидни изказвания и поведение.
- Да се изслушва внимателно както учителя, така и съучениците, когато говорят, без прекъсвания и намеси.

6. Спазване на указанията на учителя:

- Учениците трябва да следват инструкциите на учителя относно провеждането на часа, разпределението на задачите и поведението в класната стая.
- Да не се напускат местата си или класната стая без разрешение от учителя.

7. Справяне с конфликтни ситуации:

- В случай на възникнал спор или конфликт, учениците трябва да се обърнат към учителя за помощ и да избягват саморазправа или ескалиране на ситуацията.
- Всеки проблем или въпрос трябва да бъде обсъден спокойно и с уважение към всички замесени.
- Спазването на тези правила създава условия за ефективен учебен процес и хармонична атмосфера в класната стая, в която всеки ученик може да се развива и учи безпрепятствено

8.Безопасност по време на междучасия:

- По време на междучасията учениците трябва да се движат спокойно по коридорите и стълбите.
- Да се държат за парапетите при изкачване или слизане по стълбите и да се движат в дясната част на стълбището
- Забранява се тичането, бутането и игрите, които могат да доведат до наранявания.
- Забранява се бутането, дърпането и други груби игри, които могат да доведат до падания или наранявания.
- Не се разрешава хвърлянето на предмети, топки или други играчки в коридорите и класните стаи.

9. Ползване на санитарни помещения:

- Учениците трябва да ползват санитарните помещения по предназначение и да поддържат хигиената, като се мият ръцете след посещение.
- Да се избягва събирането и шумното поведение в санитарните помещения.

10. Хранене:

- Храненето трябва да става само в голямото междучасие на учениците и в предназначените за това места.
- Забранено е внасянето на храна и напитки в класните стаи и коридорите.
- Да се избягва споделянето на храна и напитки, за да се предотврати разпространението на инфекции.
- Обедното хранене се извършва по график и се организира от дежурни учители.

11. Излизане на спортни площадки:

- При междучасията, които се провеждат на открито, учениците трябва да се придържат към обозначените места за игра и почивка.
- Да не се катерят по огради, дървета или спортни съоръжения, които не са предназначени за игра.

12.Внимание към по-малките ученици:

- По-големите ученици трябва да внимават за по-малките си съученици и да избягват груби игри в тяхно присъствие.
- Да се помага на по-малките ученици, ако се нуждаят от насоки или подкрепа по време на междучасията.

13.Сигнализиране на проблеми:

- Ако ученик забележи инцидент, насилие, тормоз или опасно поведение, трябва незабавно да уведоми дежурния учител или друг възрастен в училището.
- При наличие на разногласия или спорове между ученици, те трябва да се обърнат към дежурния учител, вместо да решават проблема сами.
- Спазването на тези правила ще осигури безопасна и спокойна среда по време на междучасията, където учениците могат да починат и да се забавляват без риск от инциденти, тормоз или агресия.

14.Излизане от училищната сграда:

- Учениците не могат да напускат училищната сграда по време на учебни занятия без разрешение от класен ръководител, учител или училищното ръководство.
- При необходимост от напускане на сградата по здравословни или други причини, родителите трябва да бъдат уведомени предварително.

По време на учебния ден:

- Учениците нямат право да напускат училищната сграда по време на учебни занятия без разрешение от класния ръководител или училищното ръководство.
- При необходимост да напуснат училището (по здравословни причини или поради други уважителни причини), родителите трябва да бъдат уведомени и да дадат съгласието си.

След края на учебния ден:

- Учениците трябва да напускат училищната сграда спокойно и организирано, като спазват реда и указанията на дежурния персонал.
- Учениците от начален етап се изпращат от учител.
- Препоръчва се учениците да не се събират на големи групи около входовете и изходите, за да не затрудняват движението на останалите ученици.

Поведение при излизане:

- При излизане учениците трябва да се държат дисциплинирано и да избягват шум, бягане и бутане.
- Да се изчакват по-малките ученици и да им се осигурява предимство при преминаване през входовете и стълбите.

Следобедни занимания:

- Учениците, които участват в ГЦОУД , дейности по интереси, спорт и извънкласни занимания, трябва да се придвижват до съответните зали или помещения по начин, който не пречи на останалите ученици и учители.

15. Извънредни ситуации:

- При нужда от евакуация или друга извънредна ситуация, учениците трябва да следват инструкциите на учителите и да напуснат сградата спокойно и организирано през най-близкия аварийно изход.
- Да не се връщат обратно в сградата за забравени вещи, докато не бъде дадено разрешение от отговорните лица.

16.Очакване на родители или транспорт:

- Учениците, които чакат родителите си или училищен транспорт, трябва да се намират на безопасно място в близост до изхода, без да блокират преминаването на други ученици и учители.
- Да се избягва игра или тичане около паркинга и зоните, където минават автомобили.
- Спазването на тези правила е важно за безопасността и добрия ред в училището, както и за предотвратяване на инциденти по време на напускането на сградата.

17. ФВС и спорт:

- Учениците трябва да спазват инструкциите на учителите по физическо възпитание и да носят подходящо спортно облекло и обувки.
- В училищните **съблекални не се оставят пари и телефони.**
- При спортни занимания на открито или в зала, учениците трябва да се съобразяват с метеорологичните условия и инструкциите за безопасност.
- Уредите в салоните по ФВС се ползват само в присъствието на учител.

18. Пожарна и евакуационна безопасност:

- Учениците трябва да знаят местоположението на аварийните изходи и маршрута за евакуация.
- Маршрут за евакуация – Класните ръководители запознават учениците в началото на учебната година.
- Проиграването на План за евакуация се извършва два пъти годишно.
- В случай на пожар или друга извънредна ситуация, учениците трябва да следват инструкциите на учителите и да напуснат сградата спокойно и организирано.
- В ЧК учениците се запознават с правилата и начините на действие при пожар, земетресение или друга извънредна ситуация.
- При звуков сигнал за евакуация, учениците трябва спокойно и организирано да напуснат класната стая, следвайки инструкциите на учителя.
- Спазването на тези правила е от съществено значение за осигуряване на безопасна учебна среда и за предотвратяване на инциденти и наранявания.

19. Задължения на любителите на велосипеда:

- Използвайте изградените велосипедни алеи.

➤ **При преминаване през пешеходна пътека колоездачът е длъжен да слезе от велосипеда и да премине през нея като пешеходец.**

➤ Велосипедът трябва да е с изправни спирачки и да имат звънец.

➤ Задължително е да има фар, излъчващ бяла или жълта светлина отпред и червен светлоотразител отзад, като се допуска и поставянето на устройства за излъчване на червена светлина отзад.

➤ Отстрани на велосипеда или по рамката трябва да има светлоотразители.

➤ Колоездачът трябва да кара възможно най-вдясно по платното в посока на движение.

20. Велосипедистите също се наказват с глоби. Те се налагат за **неспазване** на пътните знаци, **неправилно пресичане** на пешеходна пътека, **неспазване** на маркировка и др. средства за сигнализиране, правилата за предимство, за разминаване, за изпреварване или за заобикаляне.

Категорично е изискването велосипедистът да се движи облечен със светлоотразителна жилетка по тъмно извън населените места, както и да не кара "без ръце".

21. Училище, което се грижи за безопасността и здравето на своите ученици, създава доверие у родителите и обществото и се възприема като институция, която осигурява качествено образование и грижа.

ОУ „Ран Босилек” ще продължи да работи за:

1. Физическата безопасност на учениците и персонала.

2. Психическото и емоционалното благополучие на ученици, учители и родители.

3. Ефективен учебен процес без стресови фактори.

4. Превенция на насилие и тормоз и насърчаване на добрите взаимоотношения между учениците.

5. Подкрепа на здравословното състояние на учениците чрез подходящо хранене, физическа активност и санитарно-хигиенни условия в училище.

6. Подобряване на социалните умения и общуване - В безопасна и здравословна среда учениците могат да развиват социални умения, да изграждат позитивни отношения и да участват активно в училищния живот.

7. Създаване на позитивен имидж на училището.

